

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 47 (5)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Maja 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7031

Eisen- und Stahlwerk Walter Peyinghaus, Egge b. Volmarstein a. d. Ruhr, Nemačka.

Naprava za kapljicavo podmazivanje osovinskih ležišta.

Dopunski patent uz osnovni patent broj 7030.

Prijava od 10. maja 1929.

Važi od 1. oktobra 1929.

Najduže vreme trajanja do 30. septembra 1944.

Pema osnovnom patentu broj 7030 vrši se kod promenljive labavosti ležišta, snabdevanje osovinskog rukavca uljem, najpre i neposredno samo pomoću poprečnih bušotina, koje sprovode ulje ka površini školjke, i koje se završuju u otkapne šiljke pa ispuštaju ulje u kapljicama na rukavac. Tu treba ulje da primi rukavac, pa da ga valjanjem raširi u pukotini između rukavca i školjke pa da ga onda ulje — u koliko ga rukavac ne prenese sobom do temena ležišta — teče u širokoj traci po unutrašnjoj površini školjke, pa da sa gornje ivice uzdužnog žljeba, koja je obrazovana podesno za otkapljivanje, još jednom otkaple.

Ova metoda neposrednog nakapljivanja rukavca može se primeniti samo pri labavom ležištu, dakle kod velike pukotine između rukavca i školjke, kod uzane pukotine ležišta ograničilo bi se podmazivanje rukavca, kod takvog izvođenja, na mesto gde se nalazi poprečna bušotina, ali ostalu širinu ležišta ulja ne bi moglo da dohvati, jer ne može da nastane vraćanje ulja po unutrašnjoj površini školjke i ponovno otkapljivanje.

Da bi se postiglo podmazivanje i kod školjki, koje prileže zbiveno, predviđene su prema ovom pronalasku, dva žljeba jedan pod drugim, od kojih prvi, gornji, dobija ulje iz poprečnih bušotina pa ima kosiča-

sli poprečni presek, dakle najpre dozvoljava da se ulje nakupi i da se raspodeli po širini školjke. Kad je škotika zbivena uz rukavac, rukavac neposredno i odmah skida i nosi sobom kapljice ulja, koje izlaze kroz ivicu tog kosičastog žljeba, naprotiv kod velike labavosti između rukavca i školjke, teku one najpre preko rebra *c* do gornje ivice drugog, nižeg, žljeba, koja je ivica obrazovana podesno za otkapljivanje, pa odatle kaplju na rukavac ravnomerno po njegovoj celoj širini.

Na crtežu je predstavljena ležišna školjka jednog železničkog ležišta na sl. 1. u uzdužnom preseku, a na sl. 2 delimično u prednjem izgledu, delimično u poprečnom preseku.

U površinini od belog metala, ležišne školjke, koja se prislanja uz osovinski rukavac *d* urezana su dva nevezana podmazivačka žljeba *s* i *b*, koji su namešteni paralelno jedan od drugim, a imaju razni oblik poprečnog preseka. Ispod tog žljeba predviđen je drugi uzdužni žljeb *b*, odvojen nekim rebrom *c*, a koji protivno od prvog žljeba, svojom gornjom ivicom pravi šiljasti ugao sa unutrašnjom površinom školjke, dakle u poprečnom preseku je odlrike ogledalna slika žljeba *g*.

Oblivanje rukavca *d* uljem vrši se tako, da se ulje najpre sprovodi odozgo kroz poprečne bušotine *e* pa se zadržava u ka-

sičastom oluku u žljebu *a*, tako da ono u krupnim kapljicama izlazi uz donju ivicu žljeba *a*. Time se daje rukavcu po njegovoj celoj širini ulje da ga skida i nosi sobom. Kad je uzana pukotina između rukavca i školjke, onda to ulje poneće sobom rukac neposredno. Ali kad je široka ležišna pukotina, onda veći deo ulja teče na niže preko rebra *c*, pa nailazi na drugi žljeb, pa ga gornja ivica tog žljeba prisiljava da kaplje kroz pukolinu između rukavca i školjke, dakle da nakaplje rukavac *b*. Prema tome sprečava se vraćanje suvišnog ulja po unutrašnjoj površini školjke u ulje.

Prirodno je da se žljebovi *a* i *b* mogu postaviti u proizvoljnem međusobnom razmaku, pa prema dotičnoj labavosti ležišta na proizvoljnem mestu školjkinih obima, ipak ulje, koje kaplje sa gornje ivice žljeba *b* mora da pogodi rukavac.

Patentni zahtev:

Naprava za kapljičavo podmazivanje osovinskih ležišta, naročito za vozila po šinama sa mazanjem odozgo i sa promenljivom ležišnom labavošću prema osnovnom patentu br. 7030 naznačen time, što poprečne bušotine (*e*), koje sprovode ulje ka tarnoj površini izdaju svoje ulje najpre u neki kesičasti uzdužni žljeb (*a*) koji pri uzanoj ležišnoj pukolini sam i neposredno dejstvuje za podmazivanje rukavca, dok je ispod tog žljeba predviđen neki drugi otkapni žljeb (*b*) odvojen kakvim rebrom, a koji je snabdeven nekom gornjom otkapnom ivicom, i koji pri širokoj ležišnoj pukolini nанosi na rukavac, po njegovoj celoj dužini, ono ulje, koje teče pored donje ivice žljeba (*a*) za podmazivanje, a koje nije rukavac (*d*) poneo sobom.

